



21. APRIL 2015.

INCIDENTI I TENZIJE U MITROVICI: POTREBNO JE NEPRISTRASNO IZVEŠTAVANJE I JAČANJE VLADAVINE PRAVE

U vezi sa skorašnjim izlivom nasilja u Mitrovici, ECMI Kosovo potvrđuje svoj stav da je od velike važnosti da svi incidenti budu pojedinačno ispitani, i to na brz i transparentan način, od strane relevantnih vlasti kako bi sprečili dalje incidente i povećali veru svih građana o vladavini prava. Kao što se često i dešava, incidenti su brzo interpretirani kao etnički motivisani, iako nema čvrstih osnova za takve zaključke. Stoga, mi podstičemo sve medije i političare da preuzmu odgovornost i da se uzdrže od neosnovanih zaključaka o etničkim motivima iza ovih incidentata, kako bi izbegli povećanje etničkih tenzija.

9-og aprila, grupa nepoznatih osoba je napala i izbola u grudi sedamnaestogodišnjeg srpskog mladića u Severnoj Mitrovici, blizu glavnog mosta preko reke Ibër/Ibar. Očevidci su izvestili da je grupa pobjegla na južnu stranu grada, ali policija trenutno još uvek identifikuje počinioc¹. Tri policajca koji su bili stacionirani na mostu su suspendovana, budući da je bilo više očevidaca koji su izjavili da policajci nisu intervenisali u napadu. Predstavnici kosovske i srpske vlade, kao i kancelarija Evropske Unije na Kosovu su osudili napad.²

Izvođeci zaključke iz izveštaja očevidaca da su napadači pobjegli u albanski, južni deo grada, srpski mediji su brzo izjavili da je incident bio etnički motivisan. Marko Đurić, direktor kancelarije za Kosovo i Metohiju u srpskoj vladi, je preuzeo ovo tumačenje i izjavio da je zločin navodno baziran na etničkoj osnovi na mestu koje bi trebalo da bude simbol mira, jedinstva i pomirenja. Slično tome, Aleksandar Jablanović iz Srpske liste, je svrstao napad kao napad „na etničkoj osnovi“.³

Nakon incidenta, situacija u Severnoj Mitrovici je bila veoma napeta. Tokom dana nakon incidenta pored glavnog mosta, pet Albanaca i dva Bošnjaka su bila blago povređena u nizu od tri odvojenih tuča.⁴

Istog dana, sedamnaestogodišnji albanski mladić je nestao pored reke Ibar, nakon navodnog pokušaja pljačke. Uprkos potrazi velikih razmera od strane kosovske policije, EULEX-a, kosovskih

¹ http://www.b92.net/info/vesti/index.php?yyyy=2015&mm=04&dd=09&nav_category=640&nav_id=979102;
http://kossev.info/strana/arhiva/nikola_saveljic_stabilno_uskoro_izlazi_iz_bolnice/4536;
<http://www.zeri.info/kronika/27826/tensionohet-serish-situata-ne-mitrovica/>

² <http://www.kosovaonline.info/?page=1,3,61521>; <http://www.zeri.info/kronika/27826/tensionohet-serish-situata-ne-mitrovica/>; <http://www.blic.rs/Vesti/Hronika/549710/Izboden-mladic-srpske-nacionalnosti-u-Kosovskoj-Mitrovici>

³ http://www.b92.net/info/vesti/index.php?yyyy=2015&mm=04&dd=09&nav_category=640&nav_id=979102

⁴ http://kossev.info/strana/arhiva/napad_na_maloletnog_albanca_u_centru_severne_mitrovica/4523

snaga bezbednosti i KFOR-a nijedan trag nestalog dečaka još uvek nije pronađen. Kosovska policija je zadržala a zatim oslobodila dvojicu Srba iz Severne Mitrovice koji su svedočili slučaju.⁵

U ranim satima noći između 12-og i 13-og aprila, dvojica muškaraca je bilo ranjeno u tuči između banda mladih ljudi iz Mitrovice and Zvečana ispred kluba u Severnoj Mitrovici⁶ Skoro u isto vreme, pucalo se na kola kosovske policije u Severnoj Mitrovici.⁷ 13-og aprila uveče, saopšteno je da je eksplozivna naprava bila bačena na stanicu kosovske policije u opštini Zubin Potok, dok su na zgradi bili ispisani grafiti protiv kosovske policije i EULEX-a.⁸

Ovi incidenti na prvom mestu ukazuju na slabosti vladavine prava na severu Kosova, i na nastavljanje nesigurnosti sa kojom se obični građani suočavaju. U tom pogledu, ECMI Kosovo se zauzima za transparentnu i brzu istragu svakog pojedinačnog slučaja od strane relevantnih vlasti i da bezbedonosne snage povećaju svoje prisustvo na potencijalnim kritičnim mestima. Mi stoga pozdravljamo sastanak između ministra Ljubomira Marića, gradonačelnika Rakića, i predsednika srpske paralelne opštine Kosovska Mitrovica Aleksandra Spirića sa predstavnicima kosovske policije, EULEX-a, KFOR-a, gde su zahtevane hitne mere i povećano prisustvo policije na potencijalnim kritičnim mestima.⁹ Povećana predostrožnost kosovske policije se odmah pokazala efektivnom, kada je u nedelju 19-og aprila, policija uhapsila šest Albanaca i Srba, članova mladih bandi koji su pripremali tuču pored glavnog mosta putem društvenih medija.¹⁰

Ovaj niz incidenata dodatno pokazuje kako slučajevi nasilja veoma lako mogu proizvesti etničku napetost na severu Kosova, iako su etnički motivi retko primarni motivi iza nasilja. Kako bi sprečili eskalaciju te napetosti, mediji i političari imaju zajedničku odgovornost da izveštavaju na objektivan način i da ih ne koriste za svoje političke agende. Kao rezultat tumačenja incidenta koji se desio 9-og aprila na mostu kao etnički motivisanim, mnogi drugi događaji su stavljeni u vezu sa etničkom podeljenošću, eksplicitno ili neučtivo, iako su takve insinucije neosnovane ili čak potpuno u protivrečnosti sa činjenicama. Neki mediji i političari nisu odgovorno izvestili o incidentima, uzimajući u obzir mogući izliv etničkih tenzija u ovim slučajevima.

Neka sastanak između gradonačelnika Rakića i gradonačelnika Južne Mitrovice Agima Bahtirija posluži kao primer u ovom pogledu. 11-og aprila uveče, nakon što su vesti o nestanku albanskog mladića dostigle vesti, gradonačelnici su se sastali i izdali zajedničku izjavu u kojoj su upozorili na eskalaciju tenzija na etničkoj osnovi, pozivajući građane da ne nasednu na moguće provokacije i emotivne optužbe sa obe strane i time ugroziti krhi mir koji je dostignut nakon godina neprijateljstva. Pozvali su na jače prisustvo bezbedonosnih snaga i hitne mere kako bi se povratio javni red i ublažile tenzije. Takođe su pozvali „političke predstavnike iz Beograda i Prištine da svojim autoritetom i transparentnim radom zaštite sve građane Mitrovice od eventualnih neželjenih posledica“.¹¹

Za više informacija molimo da nas kontaktirate na + 381 (0) 38 224 473 or through email at info@ecmikosovo.org

⁵ <http://www.telegrafi.com/lajme/ndalohen-dy-serbe-ne-lidhje-me-zhdukjen-e-sead-alushit-2-61747.html>;
http://kossev.info/strana/arhiva/ukinut_pritvor_dvojici_srba/4553.

⁶ http://kossev.info/strana/arhiva/u_pucnjavi_u_kosovskoj_mitrovici_dvoje_povredjeo_/4541.

⁷ http://kossev.info/strana/arhiva/tri_hica_na_vozilo_kosovske_policije/4542.

⁸ <http://live.kallxo.com/sg/MTL/Porosite-e-Sulmit-me-Granate-ne-Stacionin-Policor-te-Zubin-Potokut-6024>.

⁹ http://kossev.info/strana/arhiva/maric_rakic_i_spiric_na_sastanku_sa_rukovodstom_kp_a_na_severu/4592.

¹⁰ <http://koha.net/?id=3&l=53792>.

¹¹

http://kossev.info/strana/arhiva/hitan_sastanak_dvojice_gradonacelnika_na_mestu_pretrage_za_nestalim_albans_kim_mladicem_smiriti_tenzije_i_zastititi_stanovnistvo/4533.

Dodatni izveštaji i političke analize:

[Zajednica/Udruženje većinski srpskih opština: Šta \(ne\) omogućava kosovski pravni okvir?](#)

16. april 2015.

[Zajednica/Udruženje većinski srpskih opština: ekluzivni klub na osnovu etnicke pripadnosti?](#)

31. mart 2015.

[Zanemarivanje nesrpskih manjinskih zajednica u tehničkim sporazumima između Kosova i Srbije](#)

10. mart 2015.

[Kontroverzna izjava ministra Muratija i reakcije koje su usledile](#)

5. mart 2015.

[Udruženje/Zajednica većinski srpskih opština: mnogo spekulacije, malo preciznog dogovora i odsustvo implementacije](#)

22. februar 2015.

[Jedinstveno pravosuđe i pravni sistem na Kosovu?](#)

15. februar 2015.

[Šta treba zapamtiti iz slučaja Jablanović?](#)

8. februar 2015.

[ECMI Kosovo poziva na razumnost i delovanje u vezi protesta u Prištini](#)

25. januar 2015.

[Stvaranje radnog ambijenta unutar vlade Kosova](#)

19. januar 2015.

[ECMI Kosovo osuđuje blokadu ulaza u srpsku pravoslavnu crkvu u Đakovici](#)

7. januar 2015.

[Formiranje nove vlade Kosova, zastupljenost manjinskih zajednica i izazovi koji predstoje](#)

10. decembar 2014.

[Političke partije manjinskih zajednica na Kosovu u promenljivoj političkoj klimi Kosova](#)

31. jul 2014.

[ECMI Kosovo poziva na mir nasuprot eskalirajućim etničkim tenzijama nakon fudbalskog meča Srbija-Albanija](#)

15. oktobar 2014.

[Prevazilaženje podele: Osnivanje zajedničkog odbora za grad Mitrovicu](#)

27. jun 2014.

[Opšti izbori na Kosovu: Pregled pitanja, izazova i političke scene uoči glasanja 8. juna](#)

2. jun 2014.

O ECMI Kosovu

ECMI Kosovo je vodeća nevladina organizacija, koja se bavi pitanjima manjina na Kosovu, sa ciljem da razvije inkluzivne i reprezentativne institucije odgovorne za pitanja zajednica, koje podržavaju stabilno i multi-etničko Kosovo. ECMI Kosovo doprinosi razvoju, jačanju i implementaciji relevantnog zakonodavstva podržava institucionalizaciju vladinih tela koja predstavljaju zajednice i povećava kapacitet aktera civilnog društva i vlade kako bi saradivali na konstruktivan i održiv način.